

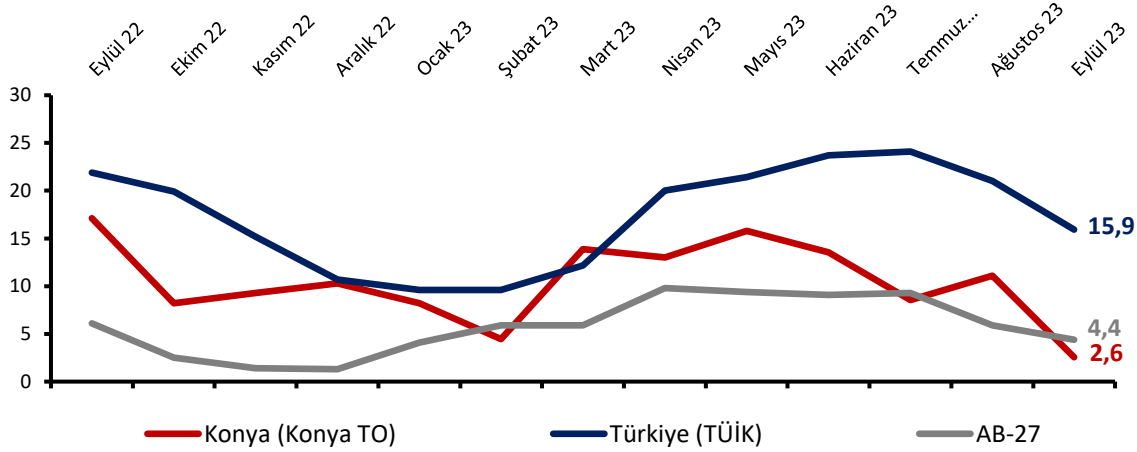
KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVENİ SON 21 AYIN EN DÜŞÜK SEVİYESİNDE

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yılın aynı ayına ve geçen aya göre azaldı. Söz konusu aylık gelişmede, endeksi oluşturan sorulardan geçmiş dönem işlerin seyri ve hizmetlere olan talep artışları ile gelecek dönem hizmetlere olan talep beklentileri endekse olumsuz etki etmiştir.

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre Konya’da, AB-27 ve Türkiye genelinde azaldı

Eylül ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 14,5 puan, geçen aya göre ise 8,5 puan azalarak 2,6 puan değerini almıştır. Söz konusu değer, Aralık 2021’den bu yana gerçekleşen en düşük seviyedir. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Eylül 2023’te 5,1 puan azalırken, geçen yıla göre 6,0 puan gerilemiş ve 15,9 puan değerini almıştır. AB-27’yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Eylül 2023’te geçen yılın aynı dönemine göre 1,7 puan, bir önceki aya göre ise 1,5 puan azalarak 4,4 puan değerini almıştır.

Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Eylül 2022 - Eylül 2023)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

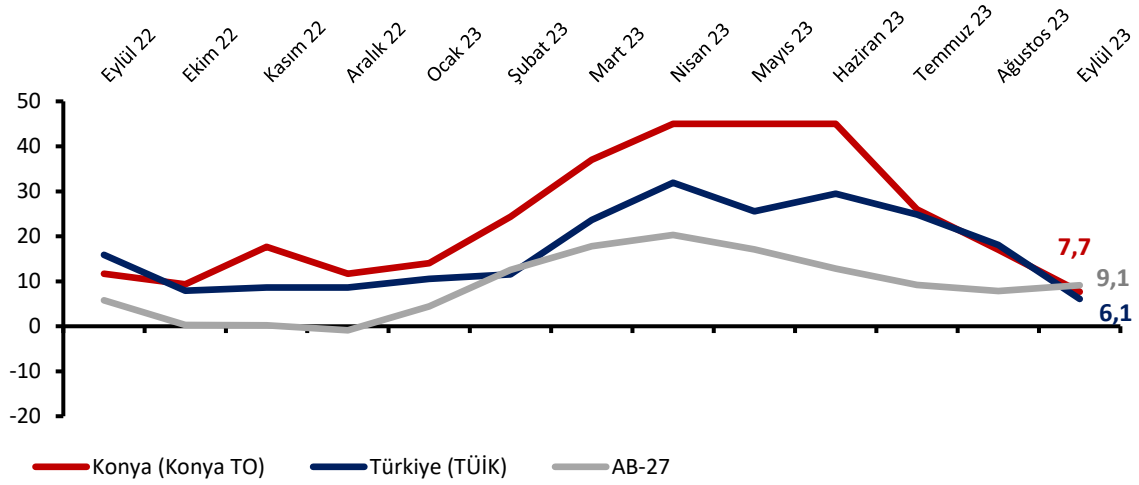
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-20,9	-10,4	-12,9	-11,4	-11,0	2,6	15,7	29,7	38,9	16,3	10,4	-2,8
2022	13,6	8,8	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3	17,1	17,1	8,2	9,3	10,3
2023	8,2	4,4	13,9	13,0	15,8	13,6	8,6	11,1	2,6			

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki döneme ilişkin talep artışı beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Eylül 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 4,0 puan, bir önceki aya göre ise 9,3 puan azalarak 7,7 puan değerini almıştır. Diğer bir ifadeyle, Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 25,7'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 18,0'i talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Eylül 2022-Eylül 2023)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı - %azaldı)

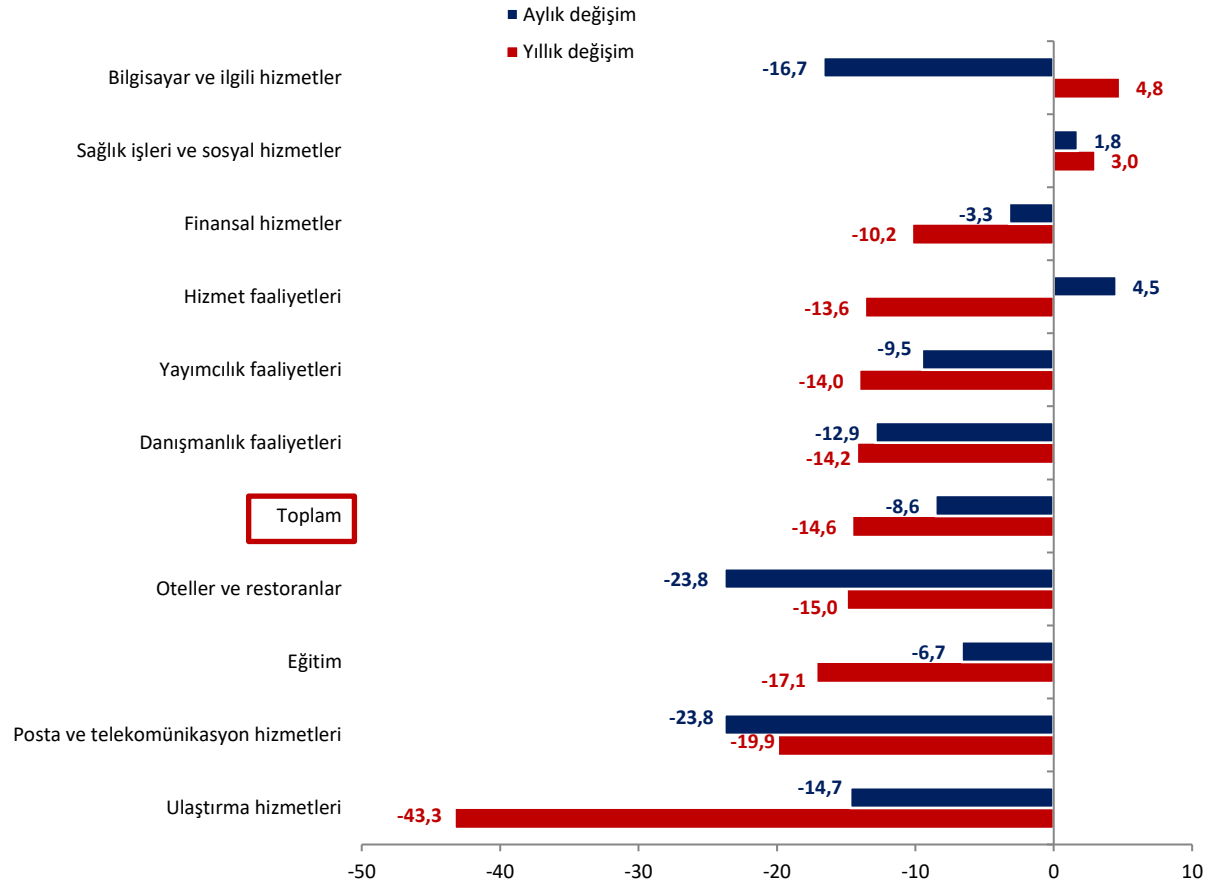
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	11,3	22,3	28,3	14,4	33,0	50,7	49,7	41	18	-7	9,7	-2,7
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7	26,7	11,7	9,3	17,7	11,7
2023	14,0	24,3	37,0	45,0	45,0	45,0	26,0	17,0	7,7			

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Geçen yıla göre güven endekslerindeki en hızlı artış bilgisayar ve ilgili hizmetler sektöründe gerçekleşti

Eylül ayında Konya’da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güvenin “bilgisayar ve ilgili hizmetler” ve “sağlık işleri ve sosyal hizmetler” sektörleri dışında tüm sektörlerde azaldığı, “bilgisayar ve ilgili hizmetler” sektöründe 4,8 puan, “sağlık işleri ve sosyal hizmetler” sektöründe ise 3,0 puan yıllık artış gerçekleştiği görülmektedir. Diğer yandan geçen yıla göre 43,3 puan gerileme ile en olumsuz görünüme sahip olan sektör “ulaştırma hizmetleri” sektörüdür. Geçen aya göre gerçekleşen değişimde ise “oteller ve restoranlar” ile “posta ve telekomünikasyon hizmetleri” sektörü 23,8 puan ile güveni en fazla azalan sektörlerdir.

Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Eylül 2023’te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

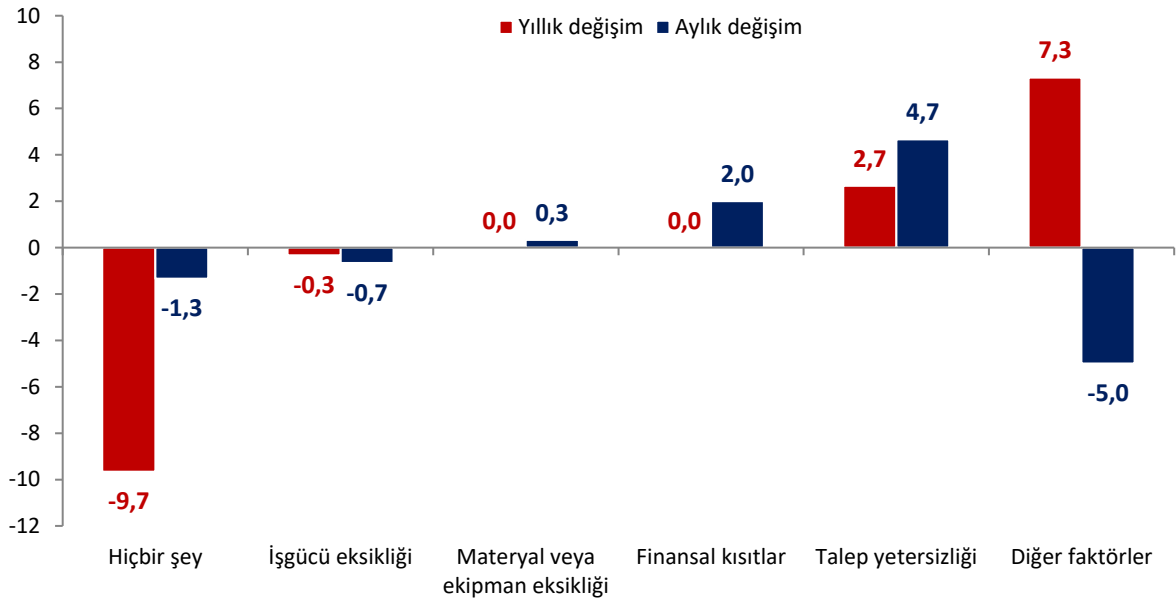

Eylül ayında geçen yıla göre talep yetersizliğinin faaliyetleri kısıtladığını belirtenlerin oranı arttı

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, talep yetersizliği ve diğer faktörleri belirtenlerin oranında geçen yıla göre artış gözlenirken, işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı azalmıştır. Değişimler geçen aya göre karşılaştırıldığında ise, finansal kısıtlar ve talep yetersizliğinin belirtilme oranında artış dikkat çekmektedir.

Eylül ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 21,3'ü finansal koşullar, yüzde 10,3'ü talep yetersizliği, yüzde 2,0'si iş gücü eksikliği, yüzde 0,7'si ise materyal ve ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 8,0'dir.

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Eylül 2023'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Konya hizmetler sektörünün istihdam beklentileri ve geçmiş dönem değerlendirmeleri Türkiye genelinden olumsuz ayrışıyor

Konya ve Türkiye genelinde Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri karşılaştırıldığında, Eylül ayında geçtiğimiz döneme yönelik değerlendirmelerde Konya'da olumsuz değerlendirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu, endeks düzeylerinin belirgin olarak düşük kaldığı gözlenmektedir. Diğer taraftan, gelecek döneme ilişkin hizmetlere olan talep beklentilerinin Konya'da Türkiye genelinden sınırlı da olsa daha güçlü olduğu ancak, bunun istihdam tahminlerine aynı ölçüde yansımadağı görülmektedir. Nitekim, gelecek üç ayda çalışan sayısı değerlendirmelerinde Konya'da olumsuz görüşler hâkimken Türkiye genelinde artış beklentileri daha ağırlıktadır ve ilgili alt endeksin denge değeri pozitif olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 09/2022	Konya (Konya TO) 08/2023	Konya (Konya TO) 09/2023	Bir önceki aya göre değişim 09/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 09/2023	Türkiye (TÜİK) 09/2023
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	20.3	9.0	-1.3	-10.3	-21.7	22.5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	19.3	7.3	-1.7	-9.0	-21.0	19.2
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	11.7	17.0	7.7	-9.3	-4.0	6.1
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	5.3	-3.0	0.3	3.3	-5.0	15.1
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-0.3	-1.3	-1.3	0.0	-1.0	7.4
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	26.3	45.0	25.0	-20.0	-1.3	27.5
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	17.3	13.3	-10.3	-23.7	-27.7	

Eylül ayında Hizmetler Sektörü Güven Endeksindeki yıllık değişimlerde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının gerisinde seyretti

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 16 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Euro Bölgesi'nde 1,5 puan, AB-27'de ise 1,7 puan, Türkiye'de ise 6,1 puan gerilediği görülmüştür.

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Eylül 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Eylül 2022'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Eylül 23
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	18.3	30.4
Malta	8.3	14.6
Slovakya	7.7	13.7
Hırvatistan	6.7	11.5
İspanya	6.3	11.9
Makedonya	5.6	12.5
Karadağ	4.7	17.1
Arnavutluk	4.7	29.5
Polonya	4.6	-3.6
Letonya	4.5	3.5
Bulgaristan	4.4	15.9
İtalya	4.4	4.3
Çekya	4.4	27.2
Litvanya	3.4	-0.4
Sırbistan	3.3	3.1
Hollanda	0.9	5.0
Slovenya	-0.8	13.6
Euro Bölgesi-19	-1.5	4.7
AB-27	-1.7	4.4
Danimarka	-1.7	1.4
Romanya	-4.3	4.4
Almanya	-4.4	2.1
Türkiye	-6.1	22.8
Fransa	-6.2	0.2
Finlandiya	-6.3	-7.0
Macaristan	-6.4	-13.2
Avusturya	-7.0	-6.2
Yunanistan	-7.2	38.2
Estonya	-7.4	-11.4
Belçika	-8.3	5.6
Portekiz	-11.5	2.7
İsveç	-14.0	0.3
İrlanda	*	*

Kaynak: Eurostat

* Veri yayınlanmamıştır.